

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЗОЛОЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. директора

ВСП «Золочівський фаховий
коледж ЛНУП

 П.И. Вислободський

« 31 » 08 2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ
ВСП «Золочівський фаховий коледж
Львівського національного університету
природокористування»**

«УХВАЛЕНО»

Педагогічною радою

ВСП «Золочівський фаховий
коледж ЛНУП»

Протокол № 1 «31» 08 2023 р.

с. Новоселище

Практична підготовка – одна з форм організації освітнього процесу та обов'язкова складова освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та матеріального забезпечення практичної підготовки здобувачів Відокремленого структурного підрозділу «Золочівський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування».

1.2. Нормативно-правова база практичної підготовки складається з Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», інших законів та ухвалених відповідно до них нормативно-правових актів, цього Положення, установчих документів закладу фахової передвищої освіти та Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Золочівський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування».

1.3. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в освітньо-професійних програмах на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандартах фахової передвищої освіти (за наявності), та/або розробниками освітньо-професійної програми. Одним із завдань практичної підготовки може бути оволодіння здобувачами фахової передвищої освіти спорідненої робітничої професії.

1.4. Стандарти фахової передвищої освіти спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, можуть містити додаткові вимоги до організації практичної підготовки здобувачів.

1.5. Здобувачі фахової передвищої освіти, заочної форми здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені навчальним планом відповідної

спеціальності. Здобувачі фахової передвищої освіти заочної форми навчання, які зайняті на робочому місці за обраним фахом, можуть звільнитись від проходження окремих практик із зарахуванням відповідних кредитів та проведенням підсумкового контролю в порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.

1.6. Здобувачам фахової передвищої освіти, які раніше здобули професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту, проходження практичної підготовки може бути визнано на підставі порівняння результатів навчання або їм може бути надано можливість проходження практик, які передбачають набуття інших компетентностей або результатів навчання, з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів. Коледж може зараховувати практики в порядку визнання результатів неформальної та інформальної освіти, зокрема які здобуті під час трудової діяльності здобувача під час навчання або до його початку, якщо вони споріднені або ходять до галузі знань, за якою здобувач освіти навчається.

1.7. Практична підготовка за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти та на робочому місці (на виробництві) здійснюється з урахуванням особливостей цих форм здобуття освіти.

1.8. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.9. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

2. Види та програма практичної підготовки

2.1. Видами практичної підготовки є навчальна практика, технологічна та виробнича залежно від спеціальності, за якою здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти.

2.2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах.

2.3. Навчальна практика, включаючи ознайомлювальну, лабораторну, у виробничих майстернях тощо, проводиться для завершення формування передбачених освітньо-професійною програмою компетентностей, ознайомлення з обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності. Навчальна практика може проводитись у спеціально відведений період або паралельно з навчальними заняттями з урахуванням розподілу бюджету часу здобувачів фахової передвищої освіти та форми здобуття фахової передвищої освіти.

2.4. Виробнича практика, проводиться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

2.5. Зміст і послідовність практик визначається програмою практичної підготовки, яка розробляється згідно з навчальним планом. Програма практики складається на основі типової програми або розробляється і затверджується відповідною цикловою комісією за погодженням методичною радою коледжу. Програма практичної підготовки має містити: опис, мету та основні завдання кожної практики; етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання з кожного виду практики; вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю; критерії оцінки практик.

3. Бази практики

3.1. Навчальна, технологічна та виробнича практики можуть проводитися в закладі фахової передвищої освіти, його структурному підрозділі або іншому закладі освіти (навчально-практичні центри, полігони або бази спільного використання), на підприємствах, установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, військові частини, органи охорони правопорядку, у фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність (далі – бази виробничої практики). Навчальна практика у виробничих майстернях проводиться під керівництвом майстрів виробничого навчання. Вибір баз практики здійснює керівник практичної підготовки коледжу, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та

виконання основних завдань відповідних практик, крім передбачених законодавством випадків. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальностями, що входять до переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка, які навчаються за державним (регіональним) замовленням, сформованим з урахуванням потреб юридичних осіб публічного та приватного права в працівниках, здійснюється на базі таких осіб, їх підрозділів, або підпорядкованих ним організацій. Місця проходження виробничої практики здобувачами фахової передвищої освіти, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, можуть бути визначені у відповідних договорах про їх підготовку. Для здобувачів фахової передвищої освіти, які є іноземцями, місце проведення практики передбачається (визначаються) у контракті на підготовку таких фахівців і може бути на території України або на території держав їх походження.

3.2. Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу циклових комісій можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. Здобувачі фахової передвищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці в процесі трудової, незалежної професійної або підприємницької діяльності, військової служби, служби в правоохоронних органах тощо.

3.3. Заклади фахової передвищої освіти можуть створювати навчальнопрактичні центри, полігони або бази спільного використання, зокрема з іншими закладами освіти, які можуть використовуватись в якості баз виробничої практики.

3.4. Вибір бази практики за межами України здійснюється за згодою засновника закладу фахової передвищої освіти, крім випадків, коли це передбачено в договорі на підготовку фахівців за кошти фізичних (юридичних) осіб. Вибір бази практики на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, території Російської Федерації та Республіки Беларусь забороняється.

3.5. З підприємствами, установами та організаціями, які вибрані базами практики, заклад фахової передвищої освіти укладає договір про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Примірна форма договору про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої

освіти додається . Тривалість дії договорів погоджується сторонами договору. У договорах про проведення практичної підготовки не допускається звуження прав здобувачів вищої освіти.

4. Організація практичної підготовки

4.1. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у коледжі здійснює заступник директора або завідувач виробничою практикою, який призначається наказом директора коледжу.

4.2. Навчально-методичний супровід, керівництво і виконання програми практичної підготовки забезпечують відповідальні за практики циклові комісії, що призначаються наказом директора коледжу.

4.3. Безпосереднє керівництво практикою здобувачів фахової передвищої освіти здійснюють керівники навчальної або виробничої практики від коледжу, призначені директором та керівники виробничої практики від бази практики, призначені керівництвом баз практики відповідно до договору про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. У випадку проведення практики в структурних підрозділах закладу фахової передвищої освіти додатково призначається відповідальний працівник такого структурного підрозділу.

4.4. Керівники баз навчальної та виробничої практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства. Права та обов'язки керівників практики від бази виробничої практики визначаються договором про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти між коледжем та базою практики. На час практики здобувачам фахової передвищої освіти забезпечуються робочі місця, безпечні та нешкідливі умови праці відповідно до освітньо-професійних програм і договорів між коледжем та базами виробничої практики.

4.5. Перед початком кожної практики коледж наказом про її проведення затверджує: перелік здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз практики;

4.6. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи з урахуванням Норм часу для планування та обліку 7 навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18 червня 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 р. за № 1092/36714 (далі – Норм часу).

4.7. Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 24 академічних годин на тиждень (36 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях). Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувачів освіти відповідно до законодавства. Під час проходження виробничої практики здобувачі освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

4.8. Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, - покладається на підприємство, установу, організацію (базу виробничої практики).

5. Підсумковий контроль

5.1. Після закінчення кожної практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують про виконання завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань.

5.2. Обов'язковою формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами виробничої практики є звіт з практики. Структура та вимоги до звіту з практики розробляється цикловою комісією по відповідній спеціальності і затверджується керівником коледжу.

5.3. Звіт з практики захищається здобувачем фахової передвищої освіти на протязі перших десяти днів після повернення з практики в комісії, склад якої затверджується наказом директором коледжу. До складу комісії входять керівники практики, інші педагогічні та науково-педагогічні працівники коледжу і, за можливості, керівники практики від бази практики в загальній кількості не менше трьох осіб. За рішенням директора коледжу навчальна практика може оцінюватись

викладачем або майстром виробничого навчання, якій здійснював керівництво нею, як залік.

5.4. Оцінка за практику вноситься в залікову екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом членів комісії. Для здобувачів, які здобувають фахову передвищу освіту за державним замовленням, оцінки результатів практик враховуються до загального рейтингу успішності для призначення академічної стипендії за результатами наступного семестрового контролю.

5.5. За результатами виробничої практики, практичної підготовки в цілому здобувачу фахової передвищої освіти може бути присвоєна повна або часткова професійна кваліфікація відповідно до законодавства.

5.6. Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики без поважних причин або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, може бути надано право на проходження цієї практики повторно за індивідуальним графіком. Студенти які отримали незадовільну оцінку після повторного проходження практики можуть бути відраховані з коледжу.

6. Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки

6.1. Витрати, пов'язані з проходженням здобувачами фахової передвищої освіти практичної підготовки, включаються до кошторису (фінансового плану) коледжу.

6.2. Джерела фінансування практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти визначаються джерелами фінансування підготовки фахових молодших бакалаврів: кошти державного або місцевих бюджетів, кошти юридичних та фізичних осіб, інші джерела, не заборонені законодавством. Фінансування практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється: для здобувачів освіти, які проходять практику за межами України - за кошти юридичних, фізичних осіб та інших джерел, не заборонених законодавством; для здобувачів освіти за спеціальностями, що входять до переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка, та які навчаються за державним (регіональним) замовленням, сформованим з урахуванням потреб юридичних осіб публічного та приватного права в працівниках – за кошти таких осіб, їх підрозділів, або підпорядкованих ним організацій; для здобувачів освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних

осіб і проходять практику в межах України - закладами фахової передвищої освіти в межах отриманої оплати за навчання, якщо інше не передбачено договором (контрактом) між закладом освіти та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу.

6.3. Розмір витрат на практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти визначається калькуляцією, що розробляє коледж і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного здобувача фахової передвищої освіти за тиждень.

6.4. Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути оплата праці керівника від бази практики, разові витрати на організацію і підведення підсумків практики, витрати на матеріальне забезпечення практики, придбання матеріалів і канцелярське приладдя, експлуатація обладнання, консультації, екскурсії та інші одноразові загальні заходи, які можуть проводитися спеціалістами баз практики, та інше.

6.5. Оплата праці керівників практики від бази практики здійснюється коледжом згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки за проведення навчальних занять із розрахунку одна година на одного здобувача на тиждень. Форми оплати праці керівників від бази практики визначаються договором про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. У разі відсутності договору – керівником бази практики.

6.6. Робочий час керівника практики від коледжу та інших педагогічних (науково-педагогічних) працівників коледжу враховується в запланованому їм педагогічному навантаженні на навчальний рік відповідно до Норм часу.

6.7. Під час проходження практики, у тому числі за дуальною формою навчання, та у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати за здобувачами зберігається право на одержання стипендії. 8. Терміни і витрати часу на керівництво практикою, кількість студентів у групах і підгрупах, а також інші організаційні питання практики, не визначені цим Положенням, Нормами часу та іншими актами законодавства, встановлюються самостійно коледжом відповідно до навчальних планів та визначених обсягів фінансування